

گروه اعتبار بخشی
دانشگاه علوم پزشکی تبریز

آموزش به بیمار

(کلیات و راهنمای تکمیل فرم)

تهیه و تنظیم:

واحد علمی گروه اعتبار بخشی دانشگاه

دکتر علی عبادی قائم مقام معاونت درمان و مدیر امور بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

خانم کبری عابدینی کارشناس مسئول حاکمیت بالینی مرکز الزهرا(س)

خانم زهره طهماسبی سوپر وایزر آموزشی مرکز آیت ... طالقانی

انسان در طول زندگی در شرایط و موقعیت‌هایی قرار می‌گیرد که به منظور برآوردن نیازهای اساسی و حفظ حیات خویشتن نیازمند کسب آگاهی و مهارت‌های ویژه‌ای است. یکی از این موقعیت‌ها، در زمان از دست دادن سلامتی و بستری شدن در بیمارستان هاست. دوگاس می‌نویسد اغلب افراد زمانی که بیمار می‌شوند، نیاز دارند در رابطه با وضعیت جدید، مطالبی را یاد بگیرند. پوتروپری عقیده دارد اطلاع از تشخیص، پیش آگهی، نحوه درمان، خطرهای و فواید مربوط به آنها حق بیمار است و به همین دلیل مفهوم آموزش به بیمار گسترش یافته است. و از دیدگاه مارکوم آموزش به بیمار سبب استقلال بیمار، بهبود مراقبت‌ها، کاهش عوارض و کاهش طول مدت بستری و افزایش رضایتمندی مراجعین و در نهایت موجب کاهش هزینه‌ها می‌گردد.

آموزش به بیمار ترکیب برنامه‌ریزی شده از فعالیت‌های آموزشی به منظور کمک به افرادی که هم اکنون در حال تجربه کردن یک بیماری هستند یا اینکه دارای تجربه قبلی از یک بیماری می‌باشند، تا بتوانند به گونه‌ای در رفتار خود تغییر دهند تا منجر به بهبودی آنها گردد.

فرم حاضر جهت ایجاد وحدت رویه و به منظور ثبت آموزش‌های ارائه شده به مددجویان بیمارستانها و مراکز آموزشی و درمانی استان و بر اساس سلسله کارگاههای آموزشی برگزار شده توسط گروه اعتبار بخشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز طراحی و پیشنهاد می‌گردد.

آموزشهای ارائه شده به بیماران در قالب سه بخش تدوین شده است.

▪ آموزشهای حین ترخیص

▪ آموزش های طول مدت بستری

▪ آموزش های حین ترخیص

لازم به ذکر است این فرم برای بیماران بستری تنظیم شده است.

در جدول اول فرم مشخصات دموگرافیک مددجو نوشته خواهد شد. جدول آموزش شامل سه قسمت می باشد.

بخش اول : آموزش های حین بستری

آموزش های حین بستری شامل آموزش های ارائه در واحد پذیرش و مدارک پزشکی ، آموزش های ارائه شده به محض ورود بیمار به بخش و آموزش های ارائه شده به همراه بیمار می باشد و بسته به سیاست هر مرکز، می تواند، شامل مواردی باشد که در قسمتهای مختلف بیمارستان، به بیمار و خانواده های آنان آموزش داده می شود. عنوان مورد نظر برای آموزش در باکس عناوین آموزشی، روش آموزشی که مثلاً توضیح شفاهی، ارائه پمفلت، پخش فیلم، ارائه کتاب، ... است در باکس روش آموزشی داده خواهد شد. ساعت و تاریخ آموزش، مهر و امضای فرد آموزش دهنده و فرد آموزش گیرنده بایستی به دقت تکمیل شود.

توجه: موارد ذکر شده در فرم، به عنوان مثال ذکر گردیده است.

بخش دوم: آموز شهای ارائه شده در طول مدت بستری

در این باکس، پیشنهاد می شود از ۱۱ الگوی عملکرد سلامتی برای آموز شهای ارائه شده، استفاده شود و بر اساس هر الگو، آموزش های مورد نیاز به بیمار داده شود.

عناوین الگوها:

۱. الگوي درك و كنترل سلامت
۲. الگوي تغذيه و متابوليسم
۳. الگوي دفع
۴. الگوي فعاليت و حركت
۵. الگوي خواب و استراحت
۶. الگوي ادراك و شناخت
۷. الگوي خود ادراكي و خود پنداري
۸. الگوي عملکرد و ارتباط
۹. الگوي رابطه جنسي و توليد مثل
۱۰. الگوي تحمل تنش و تطابق
۱۱. الگوي ارزشها و اعتقادات

آموزش های حین ترخیص شامل دو بخش است:

الف: آموزش های ارائه شده توسط پزشک معالج (عناوین آموزش ها: مراقبت های پزشکی، تغذیه، مراقبت های منزل، داروهای مصرفی، ...)

ب: آموزش های ارائه شده توسط پرستار (عناوین آموزش ها: مراقبت های پزشکی، تغذیه، مراقبت های منزل، داروهای مصرفی، ...)

راهنمای فرم نیاز سنجی آموزشی

یکی از اصول مهم در آموزش به بیمار تعیین عناوین آموزشی منطبق بر نیازهای آموزشی وی است. به این منظور پیشنهاد می شود، سالانه یکبار، این فرم تکمیل شود. حجم نمونه بستگی به تعداد بیماران بستری در بیمارستان دارد. فرم های تکمیل شده، آنالیز شده و عناوین آموزشی استخراج گردد.

مشخصات دموگرافیک:			
نام بیمار:		سن:	جنس:
علت بستری:		میزان تحصیلات:	شهر یا روستای محل سکونت
لطفاً از بین موارد ذکر شده، مواردی را که فکر می کنید در مورد آنها نیاز به دریافت آموزش دارید را انتخاب کنید:			
☐ میزان فعالیت	☐ نوع تغذیه	☐ مصرف دارو	☐ بیماری فعلی تان
☐ پیگیری های پس از ترخیص	☐ ساعات ملاقات	☐ مراقبت از خود	☐ همه موارد
مراجعه کننده محترم: لطفاً مواردی را که نیاز دارید تا در قالب برنامه آموزشی، به شما آموزش های لازم داده شود را در این قسمت یادداشت نمایید.			
همراه بیمار: لطفاً مواردی را که نیاز دارید تا در قالب برنامه آموزشی، به شما آموزش های لازم داده شود را در این قسمت یادداشت نمایید.			
نظر سرپرستار بخش:			
نظر رئیس بخش:			

ردیف	عنوان مورد بررسی (آیتم های مربوط به حین بستری، طول مدت بستری، حین ترخیص) از هر کدام مورد کلیدی سوال خواهد شد	تعداد بیماران مورد ارزیابی	فرد آموزش دهنده	تعداد پاسخ های صحیح بیماران نسبت به کل سوالات	موارد نیازمند آموزش مجدد

در این فرم ، به صورت تصادفی و در شیفت های مختلف کاری، از بیمارانی که آموزش دریافت کرده اند، در مورد عناوین آموزش داده شده، سوالاتی پرسیده خواهد شد. پیشنهاد می شود، این فرم توسط سوپروایزر بالینی یا سوپر وایزر آموزشی تکمیل شود. نتایج تحلیل این فرم، در تعیین نقاط ضعف و قوت آموزش های ارائه شده و ارائه راهکار جهت ارتقاء فرایند آموزش به بیمار تاثیر گذار خواهد بود.